

**Γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής για την επαγγελματική κατάρτιση (ΣΕΕΚ)
που απευθύνεται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή
για ένα κοινό όραμα για ποιοτική και αποτελεσματική μαθητεία και μάθηση στον χώρο
εργασίας**

2 Δεκεμβρίου 2016

1) ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα προγράμματα μαθητείας και άλλες μορφές μάθησης στην εργασία αποτελούν εφελκυστικό για την απόκτηση θέσης εργασίας και την ενεργό συμμετοχή στα κοινά· ενισχύουν την απασχολησιμότητα ενός ατόμου και τις προοπτικές απασχόλησης μέσω της απόκτησης δεξιοτήτων και ικανοτήτων που χρειάζονται στις αγορές εργασίας, και υποστηρίζουν την προσωπική ανάπτυξη. Τα κράτη μέλη με ανεπτυγμένα συστήματα μαθητείας στο πλαίσιο της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, που υποστηρίζονται από παράγοντες, όπως ο ισχυρός οικονομικός και βιομηχανικός ιστός και μια καλά συντονισμένη εκπαίδευση και κατάρτιση και δομές της αγοράς εργασίας, χαρακτηρίζονται συνήθως από χαμηλά επίπεδα ανεργίας των νέων και υψηλή οικονομική ανταγωνιστικότητα. Η κοινή ευθύνη συνιστά σημαντικό στοιχείο της μαθητείας και της μάθησης στην εργασία.

Το 2012 το Συμβούλιο ενέκρινε σύσταση για την καθιέρωση της «Εγγύησης για τους νέους»¹ ώστε να εξασφαλιστεί ότι όλοι οι νέοι έως 25 ετών λαμβάνουν μια ποιοτική προσφορά για εργασία, συνεχή εκπαίδευση, μαθητεία ή άσκηση εντός τεσσάρων μηνών από τη στιγμή που εξέρχονται από την τυπική εκπαίδευση ή καθίστανται άνεργοι. Όπως επεσήμανε ο Πρόεδρος Juncker, στην ομιλία του για την κατάσταση της Ένωσης το 2016, σήμερα 9 εκατομμύρια νέοι έχουν λάβει προσφορά που περιλαμβάνει ένα από τα τέσσερα αυτά στοιχεία. Επιπροσθέτως, η πρωτοβουλία για την απασχόληση των νέων (ΠΑΝ), ένα χρηματοδοτικό μέσο ύψους 6,4 δισ. ευρώ, παρέχει για πρώτη φορά άμεσα στοχευόμενη στήριξη σε νέους που βρίσκονται εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης (ΕΑΕΚ) που ζουν σε περιφέρειες που αντιμετωπίζουν υψηλά ποσοστά ανεργίας των νέων.

Κατά τη διάρκεια του Ιουλίου 2013 δρομολογήθηκε η Ευρωπαϊκή Συμμαχία για Θέσεις Μαθητείας (ΕΣΘΜ) με την οποία η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τα κράτη μέλη και οι ευρωπαίοι κοινωνικοί εταίροι έχουν δεσμευτεί για τη βελτίωση της ποιότητας, της παροχής και της ελκυστικότητας των μαθητειών. Οι χώρες ΕΖΕΣ και οι υποψήφιας προς ένταξη χώρες έχουν επίσης προσχωρήσει στην πρωτοβουλία. Οι εν λόγω συντονισμένες ενέργειες από κοινού με τη βελτίωση των μακροοικονομικών συνθηκών και τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις συνέβαλαν στη μείωση της ανεργίας των νέων στην ΕΕ κατά 1,4 εκατομμύρια άτομα μετά τη δρομολόγηση της πρωτοβουλίας για την απασχόληση των νέων².

Κατά τη διάρκεια του Μαΐου 2016 οι ευρωπαίοι κοινωνικοί εταίροι ολοκλήρωσαν τα αντίστοιχα έργα τους σχετικά με πρόταση για ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο ποιότητας για τις θέσεις μαθητείας³ και σχετικά με οικονομικά αποδοτικά προγράμματα μαθητείας⁴ και συμφώνησαν σε μια κοινή δήλωση με τίτλο «Προς ένα κοινό όραμα για τις θέσεις μαθητείας»⁵. Η κοινή δήλωση απευθύνει έκκληση για μια τριμερή γνωμοδότηση των εργοδοτών, των συνδικαλιστικών οργανώσεων και των κρατών μελών για την προώθηση ποιοτικών και οικονομικά αποδοτικών θέσεων μαθητείας στην Ευρώπη. Αυτό θα τροφοδοτήσει τις προσεχείς ενέργειες της Ευρωπαϊκής Συμμαχίας για θέσεις μαθητείας και θα συμβάλει στην εφαρμογή των μεσοπρόθεσμων παραδοτέων των συμπερασμάτων της Ρίγας 2015 σχετικά με την **προώθηση της μάθησης στην εργασία, με ιδιαίτερη έμφαση σε προγράμματα**

¹ [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013H0426\(01\)&from=EL](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013H0426(01)&from=EL)

² [Ανακοίνωση: Εγγυήσεις για τη νεολαία και πρωτοβουλία για την απασχόληση των νέων τρία έτη μετά, COM \(2016\), http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=16236&langId=el](http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=16236&langId=el)

³ <https://www.etuc.org/publications/european-quality-framework-apprenticeships#.V8ku3-nynor>

⁴ <https://www.buinesseuropa.eu/publications/cost-effectiveness-apprenticeship-schemes-making-case-apprenticeships>

⁵ https://www.buinesseuropa.eu/sites/buseur/files/media/position_papers/social/apprenticeship_joint_statement_30may.pdf

μαθητείας⁶.

Το νέο θεματολόγιο δεξιοτήτων για την Ευρώπη⁷ που δρομολογήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 10 Ιουνίου έχει ως στόχο να εξασφαλίσει ότι οι πολίτες αναπτύσσουν μια ευρεία δέσμη δεξιοτήτων ήδη από μικρή ηλικία και καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους, ενισχύοντας με τον τρόπο αυτό τις προοπτικές τους για απασχολησιμότητα, πλήρη συμμετοχή στην κοινωνία και αυξάνοντας την ανταγωνιστικότητα και την ανάπτυξη. Όπως υπογραμμίζεται στο νέο θεματολόγιο δεξιοτήτων, τα εύρυθμα προγράμματα μαθητείας και άλλες μορφές μάθησης στον χώρο εργασίας διευκολύνουν τη μετάβαση από το σχολείο στην εργασία με την ενίσχυση της απασχολησιμότητας των μαθητών και με την παροχή δεξιοτήτων που χρειάζονται για την αγορά εργασίας. Τα προγράμματα μαθητείας παρέχουν οφέλη και για τις εταιρίες και για την κοινωνία γενικότερα.

Στις 14 Σεπτεμβρίου, η ενδιάμεση επανεξέταση του Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου της ΕΕ δημοσιεύθηκε και περιλάμβανε πρόταση για τη διάθεση επιπλέον 1 δισ. EUR για την ΠΑΝ μεταξύ του 2017 και του 2020. Κατά τη συνεδρίασή τους στις 16 Σεπτεμβρίου, 27 αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων της ΕΕ συζήτησαν επίσης την ανάγκη για περαιτέρω δράσεις για τη μείωση της ανεργίας των νέων και επανήλθαν στο θέμα αυτό κατά τη σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου την 1η Δεκεμβρίου 2016.

Στις 25 Οκτωβρίου 2016 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε το πρόγραμμα εργασίας της για το 2017, το οποίο βασίζεται στο θεματολόγιο δεξιοτήτων, υπογραμμίζοντας τις πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στον εκσυγχρονισμό της εκπαίδευσης· στη βελτίωση της ποιότητας των προγραμμάτων μαθητείας, μεταξύ άλλων με την υποβολή πρότασης για ένα πλαίσιο ποιότητας για τις θέσεις μαθητείας· στην περαιτέρω ανάπτυξη της κινητικότητας των μαθητευόμενων· και στην παρακολούθηση της προόδου των νέων στην αγορά εργασίας μετά τη ολοκλήρωση ακαδημαϊκής ή επαγγελματικής κατάρτισης.

Λαμβανομένων υπόψη αυτών των εξελίξεων, η παρούσα γνωμοδότηση θα πρέπει να συμβάλει στη διαμόρφωση της πολιτικής και των ενεργειών της ΕΕ και των κρατών μελών για περαιτέρω ανάπτυξη και ενίσχυση της παροχής, της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των θέσεων μαθητείας σε ολόκληρη την Ευρώπη.

2) ΣΤΟΧΟΙ

Επιτάχυνση των μεταρρυθμίσεων και εφαρμογή ποιοτικών και αποτελεσματικών θέσεων μαθητείας και μάθησης στην εργασία

Αναγνωρίζονται οι προσπάθειες που καταβάλλουν οι κυβερνήσεις, οι κοινωνικοί εταίροι και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, ωστόσο, υπάρχει ακόμη ανάγκη επιτάχυνσης των μεταρρυθμίσεων και της αποτελεσματικής παροχής ποιοτικών και αποτελεσματικών **θέσεων μαθητείας**. Η προσφορά και η ποιότητα των θέσεων μαθητείας είναι συχνά ανεπαρκείς και συχνά η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ΕΕΚ) και η μαθητεία θεωρούνται ως δεύτερη επιλογή από τους νέους, τους γονείς και την κοινωνία στο σύνολό της. Περαιτέρω βήματα θα πρέπει επίσης να πραγματοποιηθούν στο πλαίσιο της προετοιμασίας για μια νέα ευρωπαϊκή στρατηγική εκπαίδευσης και κατάρτισης και για το επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο για την περίοδο μετά το 2020.

Βελτίωση του συντονισμού και της στήριξης των διάφορων ενεργειών των ενδιαφερομένων μερών

Παρά τις προσπάθειες που έχουν καταβληθεί μέσω της ευρωπαϊκής συμμαχίας για θέσεις μαθητείας και παρά την ποικιλία των πρωτοβουλιών και ενεργειών σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, καθώς και εντός των τομέων, εξακολουθεί να υπάρχει επιτακτική ανάγκη για ενίσχυση της ανταλλαγής γνώσεων, της δικτύωσης και της συνεργασίας καθώς και για την ενίσχυση της διαφάνειας της ποιότητας και της προσφοράς θέσεων μαθητείας.

3) ΈΝΑ ΚΟΙΝΟ ΟΡΑΜΑ

⁶ http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/doc/2015-riga-conclusions_en.pdf

⁷ <http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=15621&langId=en>

Η γνωμοδότηση τονίζει περαιτέρω δράσης με σκοπό την επίτευξη κοινού οράματος για ποιοτικές και αποτελεσματικές θέσεις μαθητείας και μάθησης στην εργασία.

Η ΣΕΕΚ καλεί την Επιτροπή να υποβάλει πρόταση σχετικά με τις ακόλουθες δραστηριότητες:

- i. Συνέχεια που δόθηκε στην πρόθεσή της να υποβάλει πρόταση σχετικά με ένα πλαίσιο ποιότητας για τις θέσεις μαθητείας, όπως ανακοινώθηκε στο πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής για το 2017, λαμβάνοντας υπόψη την παρούσα γνωμοδότηση.
- ii. Με βάση αποδεικτικά στοιχεία και έρευνα⁸, η περαιτέρω ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής Συμμαχίας για θέσεις μαθητείας και η αντιμετώπιση προκλήσεων, όπως η συμμετοχή των εργοδοτών και η σχέση κόστους/αποτελεσματικότητας, η ψηφιοποίηση, η ένταξη των μεταναστών, η καινοτομία, η επιχειρηματικότητα και η ανώτερη ΕΕΚ, ανάλογα με την περίπτωση⁹.
- iii. Ανάπτυξη μια σειράς υπηρεσιών υποστήριξης για τη διάδοση γνώσεων¹⁰, τη δικτύωση και τη συνεργασία προκειμένου να συνδράμουν, όπου απαιτείται, στις μεταρρυθμίσεις για τη μαθητεία και τη μάθηση στην εργασία σε εθνικό επίπεδο, μεταξύ άλλων με τη διευκόλυνση της παροχής συμβουλών από ειδήμονες, της συγκριτικής αξιολόγησης¹¹, της δημιουργίας συνεργατικών σχηματισμών και της συνεργασίας μεταξύ των χωρών, των κοινωνικών εταίρων και άλλων ενδιαφερόμενων φορέων σύμφωνα με τα υφιστάμενα πλαίσια πολιτικής της ΕΕ και τα συμπεράσματα της Ρίγας. Θα μπορούσαν να διοργανώνονται επισκέψεις σε χώρες από ομότιμους εμπειρογνώμονες παράλληλα με αυτές τις δραστηριότητες.
- iv. Συνέχεια που δόθηκε στις μεταρρυθμίσεις για τη μαθητεία και τη μάθηση στην εργασία και εξασφάλιση ενός στενού δεσμού μεταξύ της ευρωπαϊκής συμμαχίας για θέσεις μαθητείας και των σχετικών ευρωπαϊκών πρωτοβουλιών όπως τα συμπεράσματα της Ρίγας, οι Εγγυήσεις για τη Νεολαία, η Πρωτοβουλία για την Απασχόληση των Νέων και άλλες σχετικές πρωτοβουλίες στο πλαίσιο του θεματολογίου της ΕΕ για τις δεξιότητες.
- v. Αύξηση της ελκυστικότητας και της βελτίωση της εικόνας της ΕΕΚ και των θέσεων μαθητειών με τη διαμόρφωση υψηλής ποιότητας θέσεων μαθητείας και με την προώθηση των οφελών τους για τους εκπαιδευόμενους, τις επιχειρήσεις και την κοινωνία, μέσω των τακτικών πρωτοβουλιών κινητοποίησης όλων των σχετικών ενδιαφερόμενων φορέων σε ενωσιακό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο (π.χ. ευρωπαϊκή εβδομάδα επαγγελματικών δεξιοτήτων).
- vi. Ενίσχυση της συνεργασίας σχετικά με τις πολιτικές και τις ενέργειες σχετικά με τα προγράμματα μαθητείας μεταξύ των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων και των οργανισμών [Cedefop και ETF(Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης)], με διεθνείς οργανισμούς και δίκτυα, όπως η UNESCO, ο ΟΟΣΑ, η ΔΟΕ, EuroSkills/WorldSkills, Παγκόσμια Τράπεζα, Παγκόσμιο Δίκτυο θέσεων μαθητείας).
- vii. Διερεύνηση της δυνατότητας για χρηματοδοτούμενη από την ΕΕ στήριξη προγραμμάτων θέσεων μαθητείας/ανταλλαγής μάθησης στον χώρο εργασίας με τρίτες χώρες.

Τα κράτη μέλη και οι κοινωνικοί εταίροι εργάζονται περαιτέρω σχετικά με τα ακόλουθα θέματα:

- viii. Κινητοποίηση των συντελεστών για συγκεκριμένες δράσεις σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Στην κινητοποίηση περιλαμβάνεται η διευκόλυνση της δημιουργίας, με

⁸ Ειδικότερα, η μελέτη της ΕΕ για την Ευρωπαϊκή Συμμαχία για θέσεις μαθητείας — Αξιολόγηση της προόδου και σχεδιασμός του μέλλοντος και οι μελέτες του Cedefop για τη μαθητεία (διεθνική επισκόπηση των θέσεων μαθητείας στην Ευρώπη, θεματικές επισκοπήσεις ανά χώρα σχετικά με τις περιόδους μαθητείας, τη διαχείριση και τη χρηματοδότηση της μαθητείας κ.λπ.· βλ. επίσης <http://www.cedefop.europa.eu/en/events-and-projects/projects/apprenticeships-work-based-learning>

⁹ Συνέχεια των συμπερασμάτων και των συστάσεων της Ρίγας για τη «[Μελέτη για την ανώτερη επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση στην ΕΕ](#)», COM 2016

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=7893&type=2&furtherPubs=yes>

¹⁰ Συμπεριλαμβανομένης της υποστήριξης για την αποτελεσματική χρησιμοποίηση των υφιστάμενων μέσων, (π.χ. ψηφιακή εργαλειοθήκη, εργαλειοθήκη ΔΟΕ, εργαλειοθήκη μάθησης στην εργασία)

¹¹ http://www.pesboard.eu/EN/pesboard/Benchlearning/benchlearning_node.html

γνώμονα τη ζήτηση, «**εθνικών εταιρικών σχέσεων μαθητείας και μάθησης στην εργασία**» με τη συμμετοχή όλων των αρμόδιων για τη λήψη αποφάσεων από υπουργεία, κοινωνικούς εταίρους, φορείς παροχής εκπαίδευσης και κατάρτισης, ενδιαμέσους φορείς (εμπορικά και βιομηχανικά επιμελητήρια και βιοτεχνικά επιμελητήρια, επαγγελματικές και κλαδικές οργανώσεις), καθώς και άλλων ενδιαφερόμενων φορέων.

- ix. Επίτευξη περαιτέρω προόδου για τη θέσπιση κατάλληλου **πλαισίου**, στο οποίο οι ευθύνες, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις κάθε εμπλεκόμενης πλευράς διατυπώνονται με σαφήνεια και είναι εκτελεστά, περιλαμβανομένης της ενεργού συμμετοχής των κοινωνικών εταίρων¹². Υποστήριξη της δημιουργίας **διαπερατών οδών**, περιλαμβανομένης της αναγνώρισης των προσόντων, μεταξύ των τομέων της εκπαίδευσης, και ιδίως για τους μαθητευόμενους στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση με σκοπό την περαιτέρω εξέλιξη των προσόντων τους σε επίπεδο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.
- x. Παροχή κατάλληλων δομών υποστήριξης και μέτρων, τόσο οικονομικών όσο και μη οικονομικών, και, ανάλογα με την περίπτωση, μια προσέγγιση επιμερισμού του κόστους μεταξύ των επιχειρήσεων και των δημόσιων αρχών, για τη δέσμευση των επιχειρήσεων, και ιδίως των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), για την παροχή ποιοτικών και αποτελεσματικών θέσεων μαθητείας.
- xi. Ενθάρρυνση της ανάπτυξης εταιρικών σχέσεων με και μεταξύ των κοινωνικών εταίρων και άλλων ενδιαφερομένων μερών, ώστε να εξασφαλιστεί η διεξαγωγή ενός διαρθρωμένου συνεχούς διαλόγου και η διαφανής διαχείριση όσον αφορά τον σχεδιασμό, τη διασφάλιση ποιότητας, την υλοποίηση και την αξιολόγηση των προγραμμάτων μαθητείας και μάθησης στην εργασία, σύμφωνα με το εθνικό πλαίσιο.
- xii. Κινητοποίηση των τομέων με τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων και των οργανώσεων του τομέα σύμφωνα με τις εθνικές προτεραιότητες.
- xiii. Βελτίωση της ποιότητας της διδασκαλίας της ΕΕΚ και της κατάρτισης εντός-των εταιρειών (και της συνεργασίας μεταξύ τους).
- xiv. Ενσωμάτωση της δυνατότητας κινητικότητας του εκπαιδευόμενου στο πλαίσιο των προγραμμάτων μαθητείας με σκοπό την επίτευξη υψηλότερων επιπέδων κινητικότητας των μαθητευόμενων σε ολόκληρη την Ευρώπη, τα οποία συμπληρώνονται από οικονομική και μη οικονομική στήριξη.
- xv. Βελτίωση του επαγγελματικού προσανατολισμού και προώθηση των προγραμμάτων μαθητείας μέσω της ευαισθητοποίησης των νέων, των γονέων τους, των ενήλικων μαθητών, των παρόχων εκπαίδευσης και κατάρτισης, των εργοδοτών και των δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης, συμπεριλαμβάνοντας τα οφέλη των προγραμμάτων μαθητείας για τους εργοδότες και τους εκπαιδευόμενους.
- xvi. Περαιτέρω ανάπτυξη των στοιχείων σχετικά με τη μαθητεία και της προσέγγισης της εταιρικής σχέσης, όπως προτείνεται στο παράρτημα.
- xvii. Συζήτηση με τους τομεακούς κοινωνικούς εταίρους με θέμα πιθανές προσεγγίσεις για την ενίσχυση και διαφοροποίηση της προσφοράς προς ένα ευρύτερο φάσμα επαγγελματιών, ιδίως στους τομείς εκείνους που συνέβαλαν στα έργα των ευρωπαϊών κοινωνικών εταίρων, στα έργα που προσδιορίστηκαν στο θεματολόγιο δεξιοτήτων και στα έργα που πραγματοποιήθηκαν ήδη στα τομεακά συμβούλια δεξιοτήτων.

4) ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

Η ΣΕΕΚ καλεί την Προεδρία του Συμβουλίου και την Επιτροπή να διασφαλίσουν ότι οι ευκαιρίες που προσφέρουν οι θέσεις μαθητείας για τη μείωση της ανεργίας των νέων έχουν ληφθεί πλήρως υπόψη κατά τη συζήτηση πολιτικών για την απασχόληση των νέων, συμπεριλαμβανομένης της

¹² Όπως συμφωνήθηκε στη δήλωση του Συμβουλίου για την Ευρωπαϊκή συμμαχία για θέσεις μαθητείας, βλ. http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/lsa/139011.pdf

πρωτοβουλίας για την απασχόληση των νέων κατά το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Δεκεμβρίου 2016.

Η ΣΕΕΚ καλεί επίσης τις μελλοντικές Προεδρίες του Συμβουλίου να κινητοποιήσουν τα κράτη μέλη ώστε να ανανεώσουν και να επεκτείνουν τις υποσχέσεις και τις δεσμεύσεις τους που έχουν αναληφθεί μετά τη δήλωση του Συμβουλίου το 2013¹³.

---

¹³ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/lsa/139011.pdf

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ:

Στοιχεία σχετικά με τη μαθητεία και την προσέγγιση της εταιρικής σχέσης

Με βάση την κοινή δήλωση των ευρωπαϊών κοινωνικών εταίρων, της 30ης Μαΐου 2016, και τα στοιχεία της δήλωσης του Συμβουλίου για την ευρωπαϊκή συμμαχία για θέσεις μαθητείας του 2013

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΜΑΘΗΤΕΙΑ

1. Τα συστήματα μαθητείας απαιτούν ένα σαφές και κατάλληλο ρυθμιστικό πλαίσιο σε εθνικό επίπεδο και εξαρτώνται από τις επιχειρήσεις οι οποίες είναι σε θέση να δημιουργήσουν θέσεις κατάρτισης (και ευκαιρίες απασχόλησης) για εκπαιδευόμενους.
2. Οι ποιοτικές μαθητείες όχι μόνο ενισχύουν την απασχολησιμότητα ενός ατόμου και τις προοπτικές απασχόλησης μέσω της απόκτησης δεξιοτήτων και ικανοτήτων που χρειάζονται στην αγορά εργασίας, αλλά υποστηρίζουν και την προσωπική ανάπτυξη και οδηγούν σε αναγνωρισμένα προσόντα.
3. Τα προγράμματα μαθητείας θα πρέπει να καλύπτουν ένα ευρύτερο φάσμα τομέων και επαγγελμάτων. Υπάρχει ιδιαίτερη ανάγκη για τη διεύρυνση της ελκυστικότητας και της προσφοράς θέσεων μαθητείας, πέρα από τους τομείς που παραδοσιακά συνδέονται με αυτές. Η κατάρτιση σε θέση μαθητείας για ένα ευρύτερο φάσμα επαγγελμάτων θα συμβάλει επίσης στην αύξηση της απασχολησιμότητας και των ευκαιριών απασχόλησης για όλους τους ανθρώπους.
4. Το καθεστώς των μαθητευόμενων διαφέρει από χώρα σε χώρα και καθορίζεται από τη νομοθεσία και/ή τα εθνικά συστήματα εργασιακών σχέσεων και τις πρακτικές εκπαίδευσης και κατάρτισης. Για κάθε θέση μαθητείας, η σύμβαση θα πρέπει να ορίζει με σαφήνεια τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του εργοδότη και του μαθητευόμενου από άποψη συνθηκών εργασίας και κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένου, ανάλογα με την περίπτωση, του τρόπου με τον οποίο οι μαθητευόμενοι καλύπτονται από την κοινωνική προστασία.
5. Ένα σημαντικό τμήμα του χρόνου του μαθητευόμενου κατάρτισης θα πρέπει να πραγματοποιείται στον χώρο εργασίας. Μια ισχυρή συνιστώσα μάθησης και κατάρτισης στον χώρο εργασίας θα πρέπει να συμπληρώνει τις ειδικές δεξιότητες στην εργασία με ευρύτερες, πολυεπίπεδες και μεταβιβάσιμες δεξιότητες, διασφαλίζοντας την προσαρμογή των συμμετεχόντων στην αλλαγή μετά το πέρας της μαθητείας.
6. Οι μαθητευόμενοι θα πρέπει να λαμβάνουν αμοιβή ή αποζημίωση, σύμφωνα με το επίπεδο που ισχύει εντός του δεδομένου εθνικού πλαισίου, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις εθνικές ή τομεακές ελάχιστες απαιτήσεις ή συλλογικές συμβάσεις. Είναι επίσης αναγκαίο να εξασφαλιστεί ένα κατάλληλο στοιχείο δέσμευσης των μαθητευόμενων που αντανάκλα τα οφέλη της μαθητείας που αποκομίζουν, όσον αφορά τα μελλοντικά προσόντα και την παροχή ευκαιριών απασχόλησης.
7. Είναι σημαντικό η μαθητεία να καταστεί οικονομικώς συμφέρουσα για μια επιχείρηση, εξασφαλίζοντας με τον τρόπο αυτό την απόδοση των επενδύσεων, η οποία ενθαρρύνει και προωθεί την παροχή θέσεων μαθητείας.
8. Μια προσέγγιση επιμερισμού του κόστους μεταξύ επιχειρήσεων και δημόσιων αρχών μπορεί να συμβάλει στην αύξηση της προσφοράς θέσεων μαθητείας καθώς και να εξασφαλίσει κατάλληλες συνθήκες για τους μαθητευόμενους. Σε εύρυθμα συστήματα μαθητείας, οι επιχειρήσεις αποσβένουν τις επενδύσεις τους με την πάροδο του χρόνου επειδή οι δεξιότητες γίνονται πιο κατάλληλες και οι εκπαιδευόμενοι γίνονται εν μέρει ενεργοί στην παραγωγική διαδικασία κατά τη διάρκεια της κατάρτισης.
9. Οι ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένων των πολύ μικρών επιχειρήσεων, είναι σημαντικοί πάροχοι θέσεων μαθητείας. Προκειμένου να ενθαρρυνθεί η κατάρτιση σε ΜΜΕ, χρειάζονται επαρκείς εξωτερικές υπηρεσίες υποστήριξης για την κατάρτιση, την πρόσληψη και τη διοίκηση, και, συνεπώς, οι επενδύσεις τους μπορεί να έχουν μεγαλύτερη απόδοση.

10. Με την ενίσχυση της συμμετοχής των κοινωνικών εταίρων και των παρόχων ΕΕΚ, οι υπηρεσίες επαγγελματικού προσανατολισμού και παροχής συμβουλών πρέπει να παρέχουν καλύτερη ενημέρωση για τον ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει η μαθητεία στην ενίσχυση της απασχολησιμότητας και στην επαγγελματική εξέλιξη. Αυτές οι υπηρεσίες υποστήριξης απαιτούνται επίσης καθ' όλη τη διάρκεια της μαθητείας.
11. Οι καθηγητές, οι εκπαιδευτές και μέντορες στα σχολεία και στις επιχειρήσεις θα πρέπει να έχουν την κατάλληλη στήριξη και να μπορούν να επικαιροποιούν τις δεξιότητές τους και τις ικανότητές τους να εκπαιδεύουν μαθητευομένους σύμφωνα με τις πλέον πρόσφατες μεθόδους διδασκαλίας και κατάρτισης και τις ανάγκες της αγοράς εργασίας.
12. Είναι σημαντικό να επεκταθεί η πρακτική των θέσεων μαθητείας πέρα από τη δευτεροβάθμια ΕΕΚ μέσω της θέσπισης προγραμμάτων μαθητείας και των αρχών της εναλλασσόμενης μάθησης σε διαφορετικά είδη και επίπεδα της εκπαίδευσης, ιδίως της ανώτερης ΕΕΚ καθώς και της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, ανάλογα με την περίπτωση.

Η ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ

13. Οι εταιρικές σχέσεις αποτελούν απαραίτητη προϋπόθεση για την ποιότητα της ΕΕΚ και της μαθητείας, γεγονός που οδηγεί σε κατάλληλα μαθησιακά αποτελέσματα.
14. Προκειμένου να υποστηριχθούν αφενός οι ανάγκες της αγοράς εργασίας καθώς και οι μαθητευόμενοι, τα συστήματα μαθητείας πρέπει να ρυθμίζονται κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται ότι οι ανάγκες της αγοράς εργασίας λαμβάνονται επαρκώς υπόψη.
15. Αυτό το γεγονός απαιτεί στενή συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων, σύμφωνα με τα εθνικά συστήματα εργασιακών σχέσεων και τις πρακτικές εκπαίδευσης και κατάρτισης για τον σχεδιασμό, τη διαχείριση και την εφαρμογή των προγραμμάτων μαθητείας.
16. Απαιτούνται επίσης εταιρικές σχέσεις με άλλους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς, όπως, κατά περίπτωση, ενδιάμεσους φορείς (εμπορικά και βιομηχανικά επιμελητήρια και βιοτεχνικά επιμελητήρια, επαγγελματικές και κλαδικές οργανώσεις), φορείς εκπαίδευσης και κατάρτισης, οργανώσεις νεολαίας και φοιτητών, καθώς και τοπικές, περιφερειακές και εθνικές αρχές.